

El Concili Vaticà II i Pont i Gol, per Josep Miquel Bausset

Dc, 14/11/2012 per Catalunya Religió

[L'opinió publicada](#)

Aquest és el text que aparegué al rotatiu lleidatà *La Mañana* el dissabte dia 3 de novembre, escrit per Josep Miquel Bausset, monjo de Montserrat, que aporta fotos poc conegudes del bisbe [Josep Pont i Gol](#) al Concili, amb les que il·lustrem l'article que publiquem íntegrament a continuació, per gentilesa del seu autor.

El Concili Vaticà II i Pont i Gol

El passat 11 d'octubre celebràvem el 50è aniversari de la inauguració del Vaticà II, que va portar una nova primavera a l'Església i que va ser un pas de l'Esperit. De fet, el Concili va fer possible la renovació (*l'aggiornamento*) de l'Església i el vigor de les comunitats cristianes.

Les sessions del Concili, des de l'octubre de 1962 al desembre de 1965, van aplegar a Roma els bisbes de tot el món (més de 2.000) a més de teòlegs de gran prestigi (Congar, Rahner, de Lubac, Ratzinger, Küng) en una assemblea guiada primer pel papa Roncalli i després pel papa Montini, que va ser qui va clausurar el Vaticà II el 8 de desembre de 1965.

Durant el Concili, al bisbat de Sogorb-Castelló hi havia l'estimat bisbe Josep Pont i Gol, que va ser qui va aplicar els decrets i documents del Vaticà II en aquesta diòcesi. Per a Pont i Gol, el Vaticà II va ser "una mentalitat, una línia a seguir: l'Evangeli viscut amb l'autenticitat que els nostres temps reclamen". El bisbe Josep deia: "l'Església, renovada en el Concili, se'ns presenta com a Església dels pobres i servidora de la pau". I afegia el bisbe Josep Pont: "l'Església vol anar despullant-se de les aparences de poder, de la força, de les riqueses, de la influència terrena".

Per altra part, el bisbe Josep va tenir un paper important, perquè la *Lumen gentium* reconegués a les minories nacionals, el dret a la seva pròpia llengua. I per això, el bisbe Josep va ser decisiu, perquè el català fos llengua litúrgica, quan els bisbes espanyols defensaven que només ho podia ser el castellà! Dissortadament, a bona part del País Valencià i d'una manera concreta a la diòcesi de Sogorb-Castelló, encara no s'ha fet realitat la llengua vernacla a la litúrgia, després de tants anys!

Per la seva fidelitat a l'Evangelí, el bisbe Josep Pont va tenir diversos conflictes amb el franquisme. Com ha recordat mossèn Miquel Barberà, un "director general de Informació", de Madrid, li va dir un dia al bisbe Josep: "hay una Iglesia que nos gusta y otra que no nos gusta y usted es de la que no nos gusta". I és que el bisbe Pont defensava la independència política de l'Església i el dret de la nostra llengua en la litúrgia.

Convençut de la importància que tenia el Concili en la vida de l'Església, el bisbe Pont va ser un dels primers bisbes en donar una missió pastoral una laica i en nomenar una religiosa com a delegada de religiosos, va instaurar el diaconat permanent i revitalitzà la Província Eclesiàstica Tarraconense.

Amb esperit senzill i renovador, el bisbe Pont i Gol va escriure la Carta Pastoral "L'Església davant el Concili", que tingué un ressò internacional. En aquesta Pastoral, el bisbe Josep exposava la "finalitat principalment pastoral del Concili". Per això, exhortava als cristians del bisbat de Sogorb-Castelló a viure "en estat de Concili", per tal que poguessin sentir-se "col·laboradors, com a membres vivents de l'Església, en la tasca del Sant Concili". En aquesta Carta Pastoral de 7 de març de 1962, el bon bisbe Josep volia que el bisbat de Sogorb-Castelló visqués intensament el Concili, que ja era a les portes. I per això, comentava el ressò que tingué al bisbat l'anunci del Vaticà II i l'interès del bisbe per exposar en aquesta Pastoral, "alguns punts generals del Concili". Així, aquest text volia contribuir "a posar als nostres sacerdots i fidels diocesans dintre de l'ambient conciliar, amb l'explicació dels aspectes i circumstàncies que ens han semblat principals en el futur Concili Vaticà II". En aquesta Pastoral, el bisbe Josep detallava "els temes del Concili", un dels quals, a parer del bisbe Pont, era "el problema de la llengua". Segons el bisbe Josep, calia avançar en la introducció de la llengua vernacle i per això assegurava que "és molt possible que la qüestió de la introducció de la llengua popular en la litúrgia, sigui un dels temes que toquen els principis més elevats sobre la revisió litúrgica, que han d'ésser establerts pels Pares en el Concili Ecumènic vinent".

Com ha dit mossèn Joan Llidó, cada vegada que el bisbe Josep Pont tornava a Castelló després d'una sessió conciliar, passava una setmana explicant els debats i les noves perspectives, als capellans i seminaristes del bisbat.

També el bisbe de Solsona, Vicent Enrique i Tarancon, va tenir un paper important

al Concili. Gràcies al nebot de Tarancon, estic estudiant l'Arxiu del cardenal, que estem digitalitzant a Montserrat. D'aquest Arxiu voldria destacar la importància que Tarancon donava al "col·legialitat de l'episcopat, els seglars, l'ecumenisme i la llibertat religiosa". Tarancon també destacava la transcendència de la reforma litúrgica, que ell definia com a "expressió del Misteri de Crist i de l'Església", així com la "concelebració, la comunió amb el pa i el vi de l'Eucaristia i la llengua vernacle com a llengua litúrgica". Per a Tarancon era important el paper dels seglars com a Poble de Déu, ja que no concebia una Església amb cristians de primera i de segona. Per al qui va ser bisbe de Solsona, durant bona part del Concili, la finalitat del Vaticà II va ser "la renovació de l'Església". Una Església que no havia d'estar tancada en un dogmatisme exclouent, sinó en diàleg amb el món. I és que com ha dit el P. Josep Mª Soler, Abat de Montserrat, "Tarancon va ser un pioner del Concili, un dels bisbes europeus que millor va assimilar les seves directrius i el millor portaveu de la renovació de l'Església".

 50 anys després de la inauguració del Vaticà II, cal recordar amb agraïment els papes Joan XXIII i Pau VI i els bisbes Josep Pont i Gol i Vicent Enrique i Tarancon, que amb audàcia i valentia, van fer del Concili un esdeveniment fonamental per a la renovació de l'Església.

El Concili va ser l'inici d'un camí d'esperança i de comunió i un impuls i ferment en la vida eclesial. El Vaticà II va ser un camí que va obrir l'Església al pluralisme i al diàleg amb el món. No camí d'un uniformisme estèril, ni de postures de confrontació i de pors! Per això, 50 anys després, com ha dit el P. Abat Josep Mª Soler, "hem d'aprofundir els textos del Vaticà II, per fer possible el diàleg de l'Església amb el pensament contemporani".

M'agradaria que en el 50è aniversari del Vaticà II, l'Església continués renovant-se a la llum de l'Evangelí, per tal de ser fidel al Senyor Ressuscitat i per anunciar el Regne a les noves generacions. I com fa 50 anys, m'agradaria que també avui, l'Església fes seves "els goigs i les esperances, les tristeses i les angoixes dels homes del nostre temps", com començava la Constitució Pastoral *Gaudium et spes*.

Josep Miquel Bausset, Monjo de Montserrat

Fotos:

1. Concili Vaticà II. Ramon Masnou de Vic, Vicent Enrique Tarancon de Solsona i Josep Pont de Sogorb
2. Concili Vaticà II, oct 63. Ramon Masnou de Vic, Josep Pont de Sogorb i Vicent Enrique Tarancón de Solsona
3. El pare Josep Miquel Bausset, autor de l'article (*Las Provincias*)